

CSOKONAI

MAGAZIN

2. szám / 2025. tél

csokonaiszinhasz.hu

Bátori Éva

A nemzetközi színpadoktól
a debreceni katedráig

Bogányi Gergely

A zene életkor felett áll

Dánielfy Zsolt

Lélekben debrecenivé váltam

Színházi élmények ajándékba!

 Csokonai Ajándékkártya

 Ünnepi szabadbérlet

A **160**
debreceni
színházi
jubileumi
évada

 Jubileumi zenés bérlet

160 CSOKONAI NEMZETI SZÍNHÁZ DEBRECEN

CSOKONAI MERCH

160 CSOKONAI NEMZETI SZÍNHÁZ DEBRECEN

JUBILEUMI KOLLEKCIÓ AZ ÜNNEPEKRE

A **160**
debreceni
színház
jubileumi
évada

tartalom

SZÍNHÁZ

REFLEKTOR

Interjú dr. Vadász Dániellel 6

PROGRAM+

Ajánló 10

FŐSZEREPBEN

„Lélekben debrecenivé váltam” – Interjú Dánielfy Zsolttal 12

MAGAZIN

Útjára indult a Csokonai Társalgó – Házigazda Juhász Anna 16

TÁNC

A kortárs tánc gyökeret ereszt Debrecenben – Laczó Zsuzsa riport 18

HOBBI

A színházon túl – Bolla Bence József, Szép Evelin, Varga Klári 21

MŰHELY

Akik vasból és kartonból világokat teremtenek – Lévai Attila 22

CO-OP

A Bábjátékos 24

HANG

A nemzetközi színpadoktól a debreceni katedráig – Bátorfi Éva 26

PORTRÉ

Feltörekvő fiatal tehetségek
– Bolla Bence József, Janovicz Zsófia, Pálóczi Bence 29

REFLEKTOR

„Mi visszük vásárra a bőrünket” – beszélgetés Berkó Boglárkával 32

CSIP

Ifjúsági előadások
– Gemza Melinda a Csokonai Ifjúsági Programról 34

KITEKINTŐ

A debreceni lunátikus
| Premier Jókai Mór születésének 200. évfordulóján 36

ZENE

REFLEKTOR

Debrecen évszázados zenekara | A Kodály Filharmonikusok 38

PORTRÉ

A zene életkor felett áll – interjú Bogányi Gergellyel 42

PROGRAM+

Ajánló 45

BÁBSZÍNHÁZ

PROGRAM+

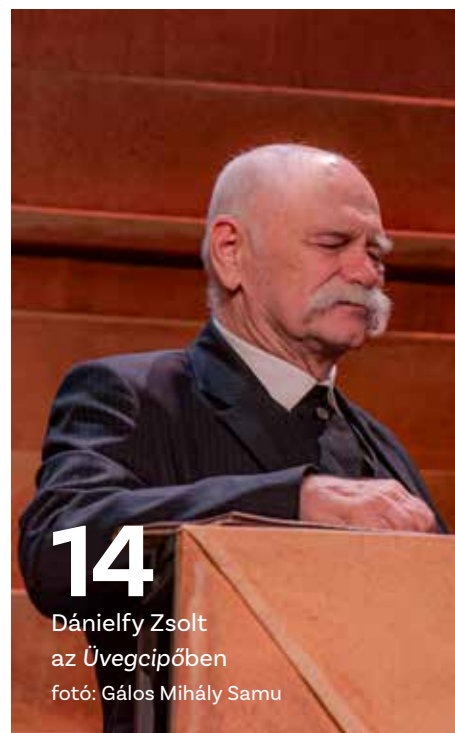
Ajánló 46

MŰHELY

Csoda a Vojtina műhelyében 47

PORTRÉ

Híd múlt és jövő között – Láposi Terka 48

14

Dánielfy Zolt
az Üvegcipőben
fotó: Gálos Mihály Samu

32

Berkó Boglárka
a Portugálban
fotó: Éder Vera

38

Debrecen évszázados
zenekara
fotó: Csibi Szilvia

impreszum

A Csokonai magazin a Csokonai Nemzeti Színház
Debrecen lapja.

Igazgató: **dr. Vadász Dániel**

Kommunikációs és értékesítési vezető: **Marosán Gréta**

Marketing asszisztens: **Kovács Rebeka**

Felelős kiadó:

Papageno Consulting Kft. – Zsoldos Dávid

Főszerkesztő: **Rajkó Anna**

Korrektúra: **Szemők Ildikó**

Grafikai terv, tördelés: **Burai László**

Közreműködők:

Bazylák Judit, Kornya István,

Marton Éva, Mesterházi Gábor,

Papp Tímea, Szabó László,

Tuska Borbála, Ur Máté

A címlap **Molnár Péter Pepo** illusztrációjának felhasználásával készült.

Nyomdai munkák:

Pauker Nyomda

1047 Budapest, Baross utca 11-15.

Felelős vezető:

Vértes Dániel

ISSN 3094-3221

Hirdetésfelvétel:

sales@papageno.hu

Szerkesztőség:

magazin@papageno.hu

Terjesztés:

terjesztes@papageno.hu

Megjelenik: december 5-én.

Az esetleges műsorváltozásokért,
valamint az újságban megjelenő hirdetések
tartalmáért és a képek jogtisztaságáért a
kiadó nem vállal felelősséget.

A Csokonai magazint FSC® tanúsított felelős
erdőgazdálkodásból és egyéb ellenőrzött forrásból
származó anyagokból készült papírra nyomtattuk.

MINDEN NAP egy kicsit jobban csinálni

Minden távlati és elvi célunk kiindulópontja, hogy a házon belül rend és inspiratív alkotói hangulat uralkodjon, egymást támogató művészekből és háttér dolgozókból álló társulat – mondja dr. Vadász Dániel, aki a 2025/26-os évadtól vezeti a debreceni Csokonai Nemzeti Színházat.

Szerző: Kornya István

■ A Csokonai Nemzeti Színház egykori kórustagja ma a teátrum igazgatója. Gondolta volna?

Dehogy! Nagy csavar az életemben, hogy visszatértem abba a városba, ahonnan a pályám indult. Lengyel György, a Csokonai legendás igazgatója már a legelőjén kitüntetett a figyelmével, az énekkari munka mellett szóló szerepeket is kaptam. A tanár úr szerződésének lejártja után Szegeden folytattam a pályámat, ahol rögtön Gregor József mellett találtam magam a színpadon, aztán az Operettszínházban, majd az Operaházban kaptam szóló feladatokat. Közben megszereztem a jogi diplomát. Ekkoriban kezdtem el külföldön is énekelni, pályám során több mint húsz országban énekelhettem. Az énekesi pályával párhuzamosan pedig kulturális menedzserként is elkezdtem dolgozni.

■ Ez utóbbi minőségben néhány éve már újra kötődik a cívisváros-hoz: részt vesz a Debreceni Ünnepi Játékok szervezésében.

Az elmúlt tíz évben színpadra segítettem a *Bánk bán*, a *Csík-somlyói passió*, a *Mária evangéliuma* szabadtéri produkcióit. Gyönyörű

események jöttek létre a Nagytemplom előtti főtér csodálatos miliójében, ahol a közmédia számára is rögzítettünk már augusztus 20-i ünnepi műsort.

■ Milyen igazgatói tervekkel érkezett?

A színház irányításában szeretném kamatoztatni azokat a művészeti és menedzseri tapasztalatokat, azt a kapcsolatrendszert, amelyeket különféle nagyszabású

ciók arányának finomhangolása, de ugyanezt tekintem a munkám legszebb részének is.

Mindezen túl Debrecen mára regionális gazdasági központtá vált – nemcsak az országon belül, hanem nemzetközi viszonylatban is. A Csokonai a debrecenieké, vízióm szerint viszont ezen túlmenően a régió színházi központja lehet, amely országos és nemzetközi térben is meghatározóvá válik a jövőben. Csak hogy néhány példát említsek:

A Csokonai a debrecenieké, vízióm szerint viszont ezen túlmenően a régió színházi központja lehet, amely országos és nemzetközi térben is meghatározóvá válik a jövőben.

projektekben szereztem az elmúlt évtizedekben. Egy óriási intézményt kell újra és újra élettellel, „tartalommal” megtölteni, kapacitásait jól kihasználni. A célom az, hogy a város dinamikus változásaihoz illeszkedő és méltó színházi kínálatot nyújtsunk. Ehhez elengedhetetlen az alkotók és a szereplők összhangjának megteremtése. Nem könnyű feladat a műfaji sokszínűség kialakítása, a klasszikus és kortárs címek vagy éppen a prózai és zenés produk-

jövő nyáron már bemutatkozunk a Szegedi Szabadtéri Játékokon, a fertőrákosi Barlangszínházban, a Trieszti Operettfesztiválon és a Zágrábi Operafesztiválon.

■ Az évad indulásával egy időben, nyár végén történt vezetéváltás a teátrum élén. Ez azzal is járt, hogy megörökölt egy kész évadot.

A 2025/26-os évadot valóban az előző vezetés állította össze. Számos remek cím, gazdag kínálat, amin nem éreztem szükségesnek

*Egy óriási intézményt
kell újra és újra élettel,
„tartalommal” megtölteni,
kapacitásait jól
kihasználni.*

komolyabb változtatásokat eszközölni. A prózai műsor egy bonyolult mátrix eredménye, amelyet könnyebb nulláról újrarajzolni, mint kisebb-nagyobb változtatásokat eszközölni benne. A zenés területen egyszerűbb volt egy-egy plusz címet betenni a műsorba, így került be például a *Bánk bán*, a *Kékszakállú herceg vára* és az évad végére Tompa Gábor rendezésében a *Falstaff*. Az operaközönség bővítésének céljából műsorra tűztük a *Pillangókisasszonyt* Juronics Tamás rendezésében.

Minden távlati és elvi célunk kiindulópontja, hogy a házon belül rend és inspiratív alkotói hangulat uralkodjon, az egymást támogató művészekből és háttér dolgozókból álló társulat. A Csokonai Nemzeti Színház társulata erős, többgenerációs, összetartó és összeszokott közösség, akikkel bátran vágunk bele a munkába.

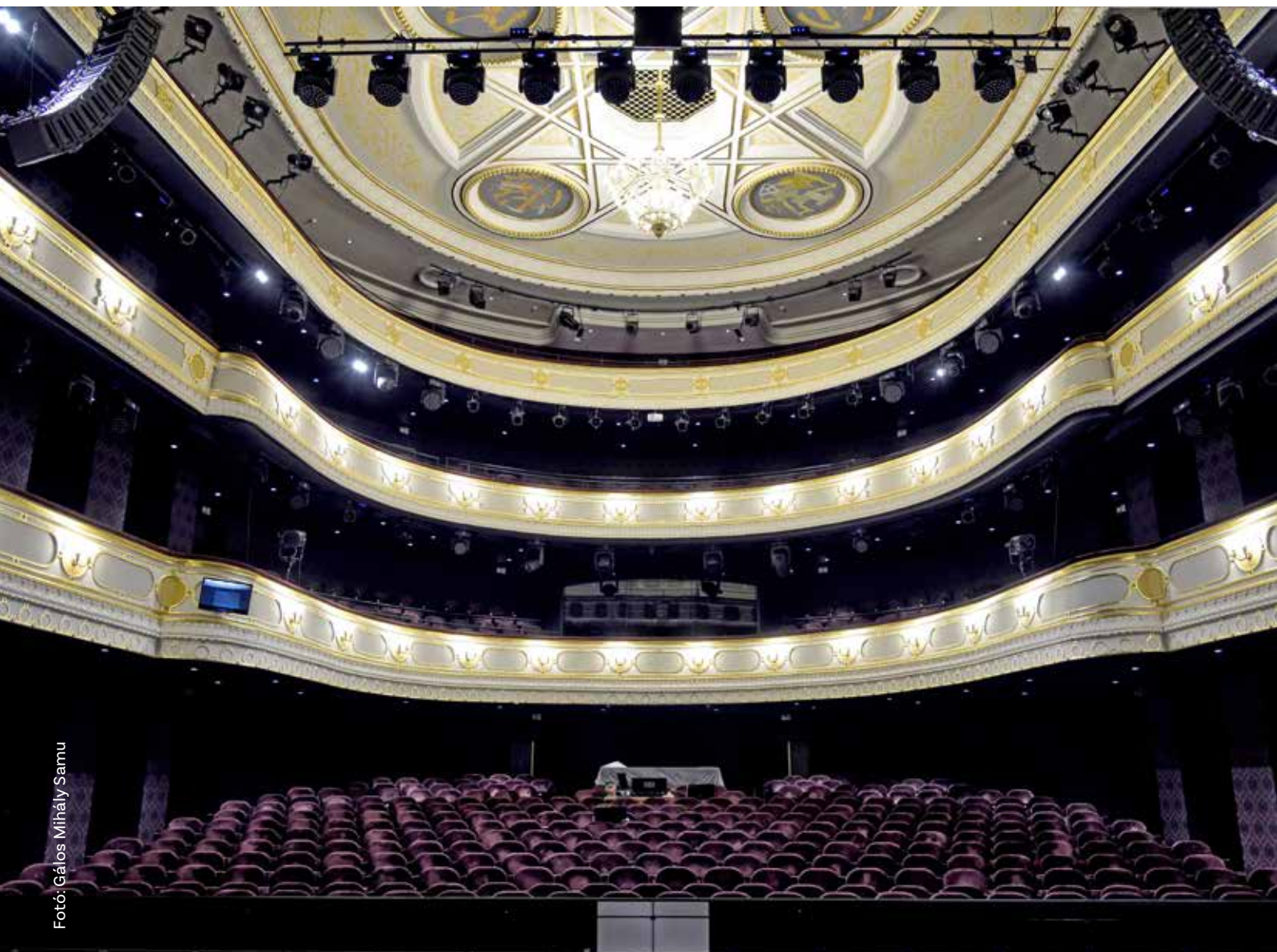
■ Kikkel vág bele a tervezésbe?

A szerződéseim szerint igazgató és művészeti vezető vagyok, a feladatom a teljes színházi munkafolyamat rendszerének pályán tartása. Ebben kiváló kollégák vannak a segítségemre. Helyettesem és a prózai tagozat vezetője Bocskor-Salló Lóránt, aki színészként kezdte a pályáját Marosvásárhelyen, és évek óta társam a kulturális menedzseri munkákban. Létrehoztunk egy művészeti tanácsot. Ennek tagja főrendezőnk, Ilja Bocsarnikovsz. A fiatal lett-orosz származású rendező már többször dolgozott a Csokonai társulatával, osztályt vezet a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetemen, a rangos Sztanyiszlavszkij-iskola kiváló képviselője. Megtisztelő, hogy a hatalmas rendezői életművel, nemzetközi elismertséggel bíró Tompa Gábor együttműködésére is számíthatok, aki

három évtizede vezeti a Kolozsvári Magyar Állami Színházat, évekig tanszékvezetője volt a San Diegó-i Egyetem rendezőosztályának, emellett pedig betölti az Európai Színházi Unió elnöki tisztjét. Rendkívül gazdag zenésszínházi tapasztattal bír a Kossuth-díjas Juronics Tamás, a Szegedi Kortárs Balett vezetője, akire a nagy zenés produkciókban számítunk rendezőként és koreográfusként.

Ismerje meg
dr. Vadász Dánielt!

Fotó: Gálos Mihály Samu

Domoszlai Edit koreográfus a Gradient Kortárs Balett Debrecen vezetője, aki londoni táncművészi karrier után érkezett a városba. Az operaélet megerősítésében pedig a Kodály Filharmonia Debrecen igazgatójára, Somogyi-Tóth Dánielre támaszkodom, aki már több mint egy évtizede az operatagozat vezetője. Az operai vonalon közreműködik majd a világhírű tenor, Ramón Vargas is, aki a Debreceni Ünnepi Játékok keretében koncertet is adott, illetve a Bel Canto Akadémia kurzusán is tanított már.

■ **Milyen előadásokkal búcsúztatják ezt az esztendőt és várják a következőt?**

Decemberi bemutatónk a Jókai

születésének kétszázadik évfordulójára műsorra tűzött *A debreceni lunátikus*. Ifjúsági programunk keretében Roman Kovics *Eda Káin és Ábel ringbe száll* című darabját mutatjuk be. Az évet egy ünnepi szilveszteri gálával búcsúztatjuk a Kodály Filharmonikusokkal közösen. A 2026-os esztendőt a *János vitéz* című daljátékkal kezdjük, aztán Jean Genet-től *A cselédek*, Peter Shaffertől a *Black Comedy* következik, februárban pedig a *Hegedűs a háztetőn* című klasszikus musicalt mutatjuk be. És jönnek a tavaszi premierek: *A dzsungel könyve*, *A salemi boszorkányok*, lesz Puccini- és Verdi-bemutatónk, de készül kortárstánc-előadás is.

■ **Az évad végén az egész magyar színházi élet központja lesz a Csonkai – Kaposvár és Szolnok után Debrecen ad otthont az Országos Színházi Találkozóknak.**

Az az infrastruktúra, amit a történelmi és az új épület nyújt, tökéletes helyszínné tesz minket. Nagy erővel készülünk a válogatók által a legjobb előadásoknak választott produkciónak méltó fogadására. Igazi színházi ünnepet szeretnénk teremteni az egész szakmának és a közönségnek. És ha már fesztiválokról van szó: folytatjuk a női alkotókat középpontba állító MagdaFesztet és a DESZKA-t, a kortárs magyar drámák fesztiválját is. Továbbá dolgozunk egy debreceni operafesztivál megvalósításán is.

a Csokonai
Nemzeti
Színház
Debrecen
új kulturális
programozata

Az események
házigazdája:

JUHÁSZ ANNA

irodalmár

VASÁRNAPI ELŐADÁSOK a Csokonai Nemzeti Színházban

Fotó: Gálos Mihály Samu

Nézőink véleménye rendkívül fontos számunkra, az évad végén kapott visszajelzésekből pedig kiderült, hogy vasárnap is szívesen látogatnák előadásainkat. Ezért a 2025/26-os évadtól megváltoztatott játérenddel, vasárnaponként is várjuk közönségünket, hiszen mi lehetne szebb lezárása a hétvégének, mint egy közös színházi élmény?

Decemberben **mesemusical**, **táncelőadás**, adventi **Csokonai Társalgó**, valamint az ünnepi hétvégén a **Tündér Lala** és a **Függöny fel!** várja majd nézőinket. Koronázzák meg velünk a hétvégét! Szeretettel várjuk Önöket egész héten és immár vasárnap is a Csokonai Nemzeti Színház változatos előadásaira!

ÜNNEPI HANGULAT, történelmi tér

Idén is páratlan Szilveszteri gálára invitáljuk a Nagyérdeműt a Csokonai Teátrumba! A Csokonai Nemzeti Színház és a Kodály Filharmonikusok művészei közösen, az UNITER-díjas Zakariás Zsolt rendezésében alkotnak meg egy olyan estet, amely méltó az idén százhatvanadik jubileumát ünneplő történelmi épülethez. Szilveszter előestéjén és napján három alkalommal is várjuk nézőinket. A nagyszabású gála kereté-

ben – ahol több klasszikus darab dallamai csendülnek fel, sőt a következő év előadásaiból is ízelítőt kaphatnak – olyan elismert művészek lépnek majd színpadra, mint a Kossuth- és Jászai Mari-díjas **Oszwald Marika**, **Peller Károly**, valamint a világhírű mexikói operaénekes, **Ramón Vargas** is.

BETLEHEM a Római Magyar Akadémia udvarán

Pál Hunor színművész és faszobrász, színházunk társulatának tagja Debrecen városának felkérésére egy különleges, kézműves betlehemet alkotott. Az erdélyi származású művész munkái a festészet és a szobrászat határán mozognak, hárs-, éger-, körte- és diófából készülnek.

A műalkotást a tél folyamán a Római Magyar Akadémia udvarán állítják ki, így a nemzetközi közönség is megismerheti azt az értékorientált, hagyományokra épülő alkotói szemléletet, amely Debrecen jellemzi. A betlehem finoman kidolgozott részletei, a kézművesség tisztelete és az anyag természetes szépsége egyszerre idézik fel a karácsony meghittségét és a városra jellemző karitatív összefogás szellemét.

SZILVESZTERI GÁLA

CSOKONAI TEÁTRUM

december 30. 19:00 | december 31. 15:00 | 19:00

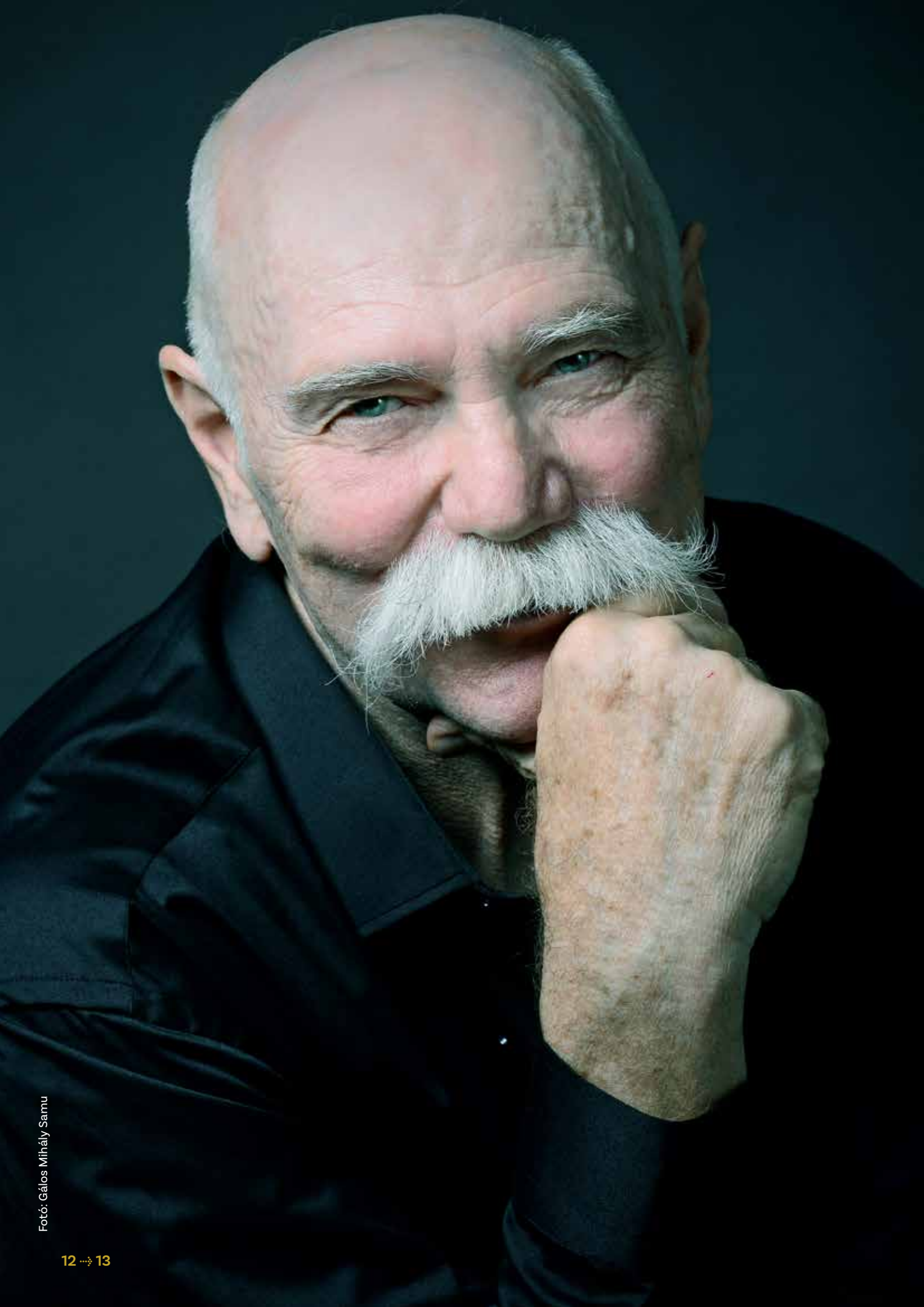
a Csokonai Nemzeti Színház és
a Kodály Filharmonikusok közös ünnepi estje

160 CSOKONAI
NEMZETI SZÍNHÁZ
DEBRECEN

KODÁLY
FILHARMONIKUSOK
1923 DEBRECEN

A **160**
debreceni
színhátszás
jubileumi
évada

Lélekben DEBRECENIVÉ VÁLTAM

Budapesti gyerekszínészként a Vígben játszott, végül a Színművészeti után Debrecenbe szerződött. Többször felmerült a visszatérés, de Debrecen elrabolta a szívét. Dánielfy Zsolttal beszélgettünk színházról, epizód- és főszerepekről.

Szerző: Marton Éva

Pályakezdésem óta itt vagyok, s bár több városban is vendégszerepeltem, negyvennégy éve Debrecen a színházam. Ebben közre játszott, hogy fiatalon, kezdőként rengeteg jó szerepet játszhattam, bíztak bennem. Később nekem is jöttek csendesebb évek, amikor nem feltétlenül bennem gondolkodtak, de aztán újra megdőlt a pályám. Nagyon hamar megéreztem, milyen debreceninek lenni. Lélekben debrecenivé váltam.

■ **A Főiskolán Kállai Ferenc és Szirtes Tamás osztályába járt, tőlük mindent megtanulhatott prózáról és zenés műfajokról.**

Kállaitól többek között azt tanultuk, milyen alázattal és hitelesen kell viszonyulni a szerepekhez. Szirtes Tamástól azt is, hogyan kell megtalálni egy-egy szerepben a boldogságunkat.

■ **Izgalmas főszerep vár magára majd februárban a Hegedűs a háztetőn musicalben. Az évadnyi-**

tó gálán elénekelte Tevje dalát, kicsit ezzel belekóstolhatott a szerepbe.

Nagyon közel áll hozzám a figurája, szeretem azokat a szerepeket, amelyek humorosak, de ott van bennük a mély emberi bölcsesség is. Tevje egyszerű ember, de nagyon bölcs életfilozófiával él. Kínlódik, hogyan tudja a hagyományokat és saját magát is megőrizni a változó világban. „Kínlódunk, gyötrődünk, hogy kicsikarjunk valami egyszerű dallamot, és közben ne törjön ki a nyakunk sem” – mondja.

Nagyon eltalált a szerep, én is fontosnak tartom az értéket, fontos számomra a magyar kultúra, mindaz, amit otthonról hozok, ahogy Tevje és a zsidóság életében is az.

■ **Nagy kérdés az is, hagyja-e Tevje, hogy a lányai „felnőjenek”. A generációs különbségek mennyire feszülnek a darabban?**

Nagyon fontos szál. Szereti a lányait, a boldogságuk mindennél fontosabb számára, de nem biztos abban, hogy a lányok jól választanak. Bár hagyja, hogy éljék a

2-3.
Viktória | Fotó: Gálos Mihály Samu

1 és 4.
Az üvegcipő | Fotó: Gálos Mihály Samu

5.
Tündér Lala | Fotó: Gálos Mihály Samu

*Kis szerepet nagyon nehéz játszani,
mert nincs lehetőség javítani,
az az egy pillanat a tied,
ott és akkor vagy tudsz villanni, vagy nem.*

szik, mint például a Viktória című operettben. Melyik otthonosabb: a zenés vagy a prózai darab?

Mindkettőt nagyon szeretem, de ami a legfontosabb, hogy a mélyebb tartalom mellett legyen benne humor is. Akkor jön velünk a néző. De ahhoz, hogy ez működjön, bele kell néznünk a lelkünk mélységeibe és kitérülkedni, lemeztelenedni. Én inkább prózai színész vagyok, kihívás lesz Tevje szerepe, ahol komoly énekhangra is szükség van.

■ **Ez a mélység és humor, ha csak a most futó darabjait idézzük meg - Viktória, Az üvegcipő - is ott van. Szinte ugyanabban a korban, a világháborúban és az 1920-as években játszódik a két szerelmi történet.**

Az üvegcipőben kisebb szerepem van, a rendőrtanácsost alakítom. Nagyon élvezem, mert remek kollégákkal játszom. Ebben a darabban is ott van a mély emberi humor. Tényleg gyógyír, magam is így vagyok ezzel, ahogy Tevje is. Az ő bölcselkedése, a humoros megszólalásai védekezések, hogy túlélje a következő napokat is.

A Viktóriában több kisebb szerepet játszom, két orosz, meg egy sváb italkereskedőt. De még az ilyen pici szerepekben is igyekszik az ember azt közvetíteni, hogy mik azok a gondolatok, amiktől sokkal többet ér az emberi lélek, mint a háborúk és a hétköznapi borzalmak. Kis szerepet nagyon nehéz játszani, mert nincs lehetőség javítani, az az egy pillanat a tied, ott és akkor vagy tudsz villanni, vagy

nem. Ráadásul hirtelen bekerülsz egy sodró darabba, és ott, azon a fordulatszámra kell belépned. A főszerepekben az is jó, hogy olyan folyamatos adrenalin szintet ad, ami az előadás után még sokáig megmarad.

■ **Debrecen összeforrt Szabó Magda nevével, életével. A színház szinte minden évadban játsza valamelyik darabját - tavaly mutatták be a Tündér Lalát. Ismerte Szabó Magdát?**

Találkoztam vele, csodálatos asszony, fantasztikus primadonna volt. Mindig hangsúlyozta, mennyire fontos számára Debrecen, a debreceniek, az a tartás, amit a város adott neki. Izgalmas dolog a művein keresztül kicsit belekóstolni az ő világába. Aki megnézi a Tündér Lalát, az sem csak egy mesét lát - látja a jót győzedelmeskedni. Nagyon fontos, hogy a jó mindig győzzön, a lelkünkben és a színházban is. Én ezt a színházat szeretem.

saját életüket, de látja, hogy ezzel az ősi hagyományokat is hagyja fellazulni. A négy gyerekemből kettő lány, nagyon átérzem Tevje dilemmáját.

■ **A történet a cári Oroszországban játszódik, ahol épp rendelettel úzik el az ott élő zsidó közösséget. Morális kérdés is, hogy ilyenkor mi Tevje dolga?**

Számára komoly kérdés, hogy feszüljön-e össze a hatalommal, legyen forradalmár, vagy fogadja el, hogy nem tud mit tenni, és legalább a saját családját védje meg. Tevje hívó ember, Isten az ő lelkiismerete. A vele való folyamatos párbeszéddel próbálja megtalálni a helyes utat, tartani az egyensúlyt ezekben a kérdésekben.

■ **A Bock-féle musical változatát játsszák. A sok prózai szerep mellett számos zenés darabban is ját-**

Az üvegcipő
angol felirattal

ÚTJÁRA INDULT a Csokonai Társalgó

**A 2025 őszi
kezdődő beszélgetős,
összművészeti sorozat
házigazdája, Juhász
Anna mesél az irodalom
fontosságáról, ötletekről
és célokról.**

A Társalgó egy találkozási lehetőség, egy szalon, ahol együtt, színházi térben közelebb léphetünk a művészethez. A fókusz az irodalom van: a szövegen, a versen és a kapcsolódó előadáson. Arra keressük a választ, hogy mit ad az életünkben az olvasás, a könyv, mit formál rajtunk a mű, egy előadás, mi a valódi tétje a művészetnek.

Szabó Magda mondja, „*Debrecen a hazán belüli haza... történelme legjobb korszakaiban nem egyszer megsabta a haladás útját.*” Micsoda erős hitvallás ez a város adta értékek felé! Ez a forrásom, nekem különösen fontos Szabó Magda öröksége. Egy interjúban így vall: „*Sosem írtam másról, mint amit Debrecenben megtanultam az emberekről.*” Amikor egy látogatásakor úgy említették, hogy ő a Debrecenből elszármazott író, kikérte magának, hogy elszármazott volna, hisz debreceni ő, haláláig. Az az örökség, amivel útnak indította őt a szülővárosa, egész életében végigkíséri a hit, erő és hűség, ami engem emberként és szakmailag is lenyűgöz. Őtöle kaptam a város iránti rajongásomat, erre épült Csokonai, Fazekas Mihály, Térey János, Borbély Szilárd, Jókai, Petőfi öröksége, és a kortárs művészeti élet modern, mai pulzálása, hatása. Az ő örökségünkben is dolgozunk, és a tét egyre nagyobb: a felgyorsult, digitálisan túlterhelt világban a tapintható, emberi élmény és katarzis lehetősége legyen meg a programokon.

December 13-án egy zenés programon közelítünk klasszikus és kortárs irodalomhoz: az „Akkor is itt lesz száz kicsi emlék”-est egy utazásra hívja a nézőket Ráckevei Anna, Jávorai Ferenc, Lutter Imre és Koltai Róbert szereplésével, majd az évadot december 14-én egy adventi esttel zárjuk Tóth Krisztina, Iancu Laura, Bocskor Báborka és Balla Gergely részvételével. 2026. január 6-a nem kapcsolódhat máshoz, mint az aznap épp kétszázhatvan éve született debreceni költő-botanikus, a *Lúdas Matyi* szerzője, Fazekas Mihály életéhez. De ott leszünk a *János vitéz*, a *Hegedűs a háztetőn* januári és februári premierjein, A *cseléd* előadása kapcsán pszichológus bevonásával boncolgatjuk a női szerepek, az alá- és fölérendeltség kérdéseit, míg a Társalgóval kapcsolódunk a DESZKA Fesztiválhoz és az Operafesztiválhoz is.

Sok fontos élményem és emlékem van Debrecenhez fűződően, nagyon jóban voltam Térey Jánossal. A kortárs magyar irodalom egyik legtehetségesebb alkotója távozott. Legutolsó nekem írt, 2019. májusi levelében könyvről egyeztetünk, és ígérte: „Innen folytatjuk.” Igen, ennek örökségében folytatom, folytatjuk, és mostantól azokra az élményekre koncentrálok, amik most születnek Debrecenben – közösen!

Jegyek
A debreceni lunátikus
előadásra

fotó: Gálos Mihály Samu

A kortárstánc gyökeret ereszt DEBRECENBEN

Milyen előzményekből nőtte ki magát a Gradient Kortárs Balett Debrecen? A színház- és tánc történeti kalandozásban a legavatottabb kalauz vezet, egy olyan művész, aki egészen közelről követte végig az elmúlt évtizedeket.

Szerző: Papp Tímea

LÉT(ra)
decemberi előadás

Laczó Zsuzsa Harangozó Gyula-díjas táncművész, koreográfus, rendezőasszisztens több mint ötven éve a Csokonai Nemzeti Színház tagja. „1974-ben szerződtem Debrecenbe, akkor itt már működött a tánckar, többségében az Állami Balettintézetben végzettekkel, de a későbbiekben érkeztek táncosok Romániából, ők is balettművészek voltak, a tánckar tehát erős szakmai alapokkal rendelkezett. Minden műfajt ki kellett szolgálnunk, operettet, operát, musicalt, sőt ha egy prózai darabban volt olyan mozgásos rész, ahová táncos kellett, abban is közreműködtünk” – vázolja Zsuzsa a múltat.

Kiemeli Szigeti Oktávia tánckarvezetőként végzett munkáját, aki a klasszikus balett mellett a modern táncra is hangsúlyt fektetett, és ahogy Zsuzsa fogalmaz: „a változatosság mindig hasznos, az újdonság nagyon jót tett az együttesnek”. Majd rövid időre Egerházi Attila vette át a vezetést, és bár remek csapat volt, de közülük sokan nem tudtak gyökeret eresztetni, és szép lassan

megszűnt a tánckar. Ebben az időszakban a debreceni művészeti iskolák, az Ady és a Medgyessy Gimnázium növendékei, illetve alkalmanként a Debreceni Hajdú Táncegyüttes néptáncosai léptek fel az előadásokban, idézi fel Zsuzsa a közelmúltat.

1974-ben szerződtem Debrecenbe, akkor itt már működött a tánckar.

Az önálló tánctagozat Nemes Zsófia vezetésével 2023-ban alakult meg a Csokonai Nemzeti Színházban, amely 2024 óta Gradient Kortárs Balett Debrecen néven, Domoszlai Edit irányításával működik. „Az együttes tagjai zseniálisak, kitaratóak, munkásak, technikásak és nagyon jelentős nemzetközi tapasztalattal rendelkeznek. Edit remek érzékkel válogatta össze őket” – fogalmaz Zsuzsa a Gradientről. Dicséri legfrissebb bemutatójukat, a LÉT(ra) címűt, és kiemeli, hogy ebben az „izgalmas, kísérleti előadásban” a prózai társulat tagjai is komoly teljesítményt nyújtanak.

Dicséri legfrissebb bemutatójukat, a LÉT(rá)-t, és kiemeli, hogy ebben az „izgalmas kísérleti előadásban” a prózai társulat tagjai is komoly teljesítményt nyújtanak.

Előadásfotók | Forrás: Csokonai Nemzeti Színház

Bár jó ideje működik szakgimnáziumi képzés, és a városban vannak táncstúdiók, a kortáráncnak nincs igazi múltja Debrecenben. Laczó Zsuzsa bízik abban, hogy a Gradient jelenléte nem csupán a táncot tanuló fiatalokra hat inspi-

rálóan, hanem a műfaj is gyökeret tud eresztetni. „Úgy érzem, egyre jobban megismerik és megkedvelik az együttest. Közreműködnek a Carmen című operában, a LÉT(rá)-t pedig még az évadban követi egy újabb saját bemutató.

Az előadásaik sikeresek, vannak visszajáró nézőik. A színház vérkeringésébe is egyre jobban bekapcsolódnak, és a város is kezdi elfogadni őket.” Innen egyenes az út a hazai top együttesek közé – és még tovább.

A színházon túl

Mit csinál a színész, ha épp nem játszik? Rovatunkban három társulati tag, Varga Klári, Szép Evelin, és Bolla Bence József különleges hobbijait mutatjuk be.

Szerző: Tuska Borbála

Varga Klári

Varga Klári huszonkilenc évesen, egy nehéz életszakaszban kezdett el futni, és a mozgás annyira átformálta mentális és fizikai szinten, hogy azóta minden reggelét így indítja. „Kihagyhatatlan számomra a napi futás, teljesen mindegy, épp hol vagyok. Egyszerűen akkor ébred fel az agyam, a testem, másképp reflektálok dolgokra, és a legjobb meglátásaim, terveim is ilyenkor születnek.” A futás teljesen megváltoztatta a mentalitását is, sokkal kevésbé veszi komolyan magát. Számos fél- és teljes maratont teljesített, illetve egy időben hegyikerékpározott is. Bár a futást tartja „legnagyobb szövetségesének” az életben, nyaranta kajakozni is szokott a Dunán.

Szép Evelin

Szép Evelin idén szeptember óta tart drámafoglalkozást állami gondozásban élő gyerekek számára. „Egy nyírbátori lakásotthon pincéjében hétről hétre elfelejtjük a gondjainkat. Magam is színjátszós voltam, és emlékszem, hogy mennyire segített megérteni az élet dolgait.” A csapatban a legkisebb gyerek nyolc-, míg a legnagyobb tizenkilenc éves, így Evelinnek sokszor okoz fejtörést, hogy minden korosztálynak megfelelő játékot válasszon. „Az egyik legnagyobb sikernek éltem meg, hogy az egyik kislány, aki eleinte egyszer sem mert megszólalni, mostanra ugrálva, önként jelentkezik. Remélem, még sok ehhez hasonló utat fogok bejárni velük!”

Bolla Bence József

A zenélés gyerekkora óta szerves része Bolla Bence József életének. Ének-zene tagozatos általános iskolába járt, ahol a kóruséneklés, illetve az emelt szintű zeneelméleti és gyakorlati órái erős alapot adtak. Számos hangszeren tud játszani, amit autodidakta módon sajátított el, egyedül klarinétozni tanult iskolai keretek közt. Zeneszerzéssel tíz éve foglalkozik komolyabban, tavaly egy zeneiproducer-képzést is elvégzett. „Legtöbbször a zenéimben is a színházat keresem. Ezért lehet az, hogy zenét szerezni főként éjszaka, különböző lámpák mellett szoktam. A fények és az árnyékok olyan intenzív érzéseket és gondolatokat keltenek bennem, amiket a zene által tudok a legjobban megfogalmazni.”

Az üvegcipő | fotó: Gálos Mihály Samu

Akik vasból és kartonból VILÁGOKAT TEREMTENEK

A függöny felgördül, a fények kigyúlnak, a néző előtt pedig feltárul a díszlet. A varázslat megszületésének fontos pillanata ez – és a Csokonaiban egy igazi ezermester csapat gondoskodik arról, hogy ez minden este megtörténhessen.

Szerző: Gömbös Zsófia

Lévai Attila egy restaurátori munkán keresztül, díszletfestőként került a színházhoz, mára pedig már ő vezeti a gyártási részleget. Az első pillanattól kezdve ő tartja a kapcsolatot a tervezőkkel, vezényli az anyagrendelést, a megvalósítás pedig csak ez után következik.

„Egy díszlet elkészülte nagyjából öt hetet vesz igénybe, de ebből egyet általában elvisz az anyagrendelés és az előkészületek. A lakatosok szokták elkezdni a vasszerkezetet, amire már rá tudnak dolgozni az asztalosok. Ők megcsinálják fából a falakat, a járófelületeket, a platózásokat, majd ez után tud átkerülni a

díszlet a festőbe, ahol pedig ezt az egészet szétbontják...” – meséli nevetve.

A festőműhelyben ugyanis sokkal összetettebb munka folyik, mint első hallásra gondolnánk. A kartondobozoktól a hungarocellig mindent felhasználnak a különféle felületek megalkotásához, de a folyamat része a díszleten túl a kellékek kifaragása, festése, felületképezése is. „Ehhez nagyon fontos tudnunk, hogy az adott kellékkal pontosan mi lesz a játék – teszi hozzá. – Ha például készítenünk kell egy asztalt, akkor nem mindegy, hogy hatan fognak rá egyszerre felmászni, vagy éppen két gyereknek kell majd

Egy kész rajzot követni precíz munka, ott nincs helye hibának, ezzel szemben amikor nekünk kell kitalálni a részleteket, az egy kreatívabb kihívás.

kivinnie a színpadról. Ennek mind tudatában kell lennünk az anyag és a súly meghatározásánál.”

A gyártási folyamat a rendező és a tervező elképzeléseiből indul ki. Ha megvan az ötlet, Attilaék veszik át a munkát. Van, aki nagyon részletes, szakrajzszerű leírásokat ad, mások inkább látványterveket küldenek, amik néha mindössze a hangulatot festik le. Attila szerint mindkettőnek megvan a maga szépsége, egyúttal a nehézsége is: „Egy kész rajzot követni precíz munka, ott nincs helye hibának, ezzel szemben amikor nekünk kell kitalálni a részleteket, az egy kreatívabb kihívás. Sokszor egyszerre

három-négy díszlet van gyártásban, és ilyenkor nagyon feszített a tempó.”

A színházban a rugalmasság éppoly fontos, mint a precizitás, néha egyetlen díszletelem sorsa percek alatt dől el. „Volt már, hogy egy falat, amin másfél hétig dolgoztunk, tizenöt perc alatt kellett elbontani, mert kitararta a rálátást a színpadra – idézi fel. – Ilyenkor nincs idő bosszankodni, gyorsan újra kell gondolni mindent.” Azt mondja, az elmúlt időszak egyik legnagyobb kihívása a Carmen volt, ott ugyanis a négy felvonáshoz négyszer kellett megtölteni a teljes színpadot.

Műhelyfotók: Tóháti Szilvia Klaudia

A BÁBJÁTÉKOS nem hagyta nyugodni az egyetemistákat

A Bábjátékos sok szempontból a 2024/25-ös évad egyik kiemelkedő magyar nyelvű bemutatója volt. Az előadás a tavaszi és az őszi szemeszterben a Debreceni Egyetem hallgatóira is komoly hatást tett.

Szerző: Papp Tímea

Az előadást követő beszélgetésen az egyetemi hallgatók dr. Gyürky Katalin által ismerték meg a szerző életét és a művet, Balázs Zoltán rendező munkásságát és alkotói világát, illetve kaptak szempontokat az elemzéshez, míg dr. Váró Kata Anna, a Bölcsészettudományi Kar Művészeti Központjának adjunktusa A Bábjátékos különböző külföldi feldolgozásaira és azok dramaturgiai eltéréseire koncentrált, valamint a különböző előadásokban megjelenő bábokról és azok jelentéséről is beszélt. Szó esett arról, mit jelent az, hogy ebben az előadásban a bábót

egy táncos „személyesíti meg”, és arra a kérdésre is keresték a választ, milyen jelentésrétegekkel gazdagodik az előadás, ha Elise Paris Turco, és milyenekkel, ha Rut Nache López alakítja Ruchelét. Mint azt Váró Kata Annától megtudtam, volt olyan résztvevő, aki az előző évadban már látta az előadást, de ez az alkalom csak mélyítette a történetet, a színesek játékában is számos új dolgot, árnyalatot fedezett fel. A CO-OP eseményén ezúttal is részt vettek a produkció művészei, akik beavatták az egyetemistákat a rendezői koncepcióba.

Szó esett arról, mit jelent az, hogy ebben az előadásban a bábot egy táncos „személyesíti meg”, és arra a kérdésre is keresték a választ, milyen jelentésrétegekkel gazdagodik az előadás, ha Elise Paris Turco, és milyenekkel, ha Rut Nache López alakítja Ruchelét.

A Bábjátékos | Fotó: Éder Vera

„Tartalmas beszélgetés alakult ki” – jegyzi meg Váró Kata Anna annak kapcsán, hogy a művészeknek is sok tanulsággal járt a fiatalok visszajelzése.

„A dráma ősbemutatója 1984-ben volt, Kanadában és az Egyesült Államokban viszont leginkább a '90-es évek végén, a 2000-es évek elején kezdték játszani és

lett népszerű. Ennek az az oka, hogy akkorra ért meg a színházi közönség is a mozivásznon, az »elmejátékfilmekben« már akkoriban egyre népszerűbb komplex narratívákra, amelyek a korábinál izgalmasabb, sokrétűbb értelmezésre adnak alkalmat” – magyarázza a filmesztéta-színházkritikus, hozzátéve, hogy A

Bábjátékos meglepő fordulatai és nyitott befejezése komoly töprengésre és gondolatébresztő beszélgetésre ösztönözte a résztvevőket, amit a fiatalok a színház után még a közeli gyorsétteremben sem tudtak abbahagyni. „Tanárnő, eddig ez volt a legjobb” – értékelték az előadást. És hol van még az évad vége!

Foto: Fejes Márton

A nemzetközi színpadoktól a debreceni katedráig – Bátor Éva

Bátor Éva 2021 óta vezeti a magánének tanszéket a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán. Operaénekesi pályája során világszerte nagy sikereket ért el, most pedig elkötelezetten segíti a fiatal tehetségek útját.

Szerző: Tuska Borbála

Az érdekes és kiváló művész címmel kitüntetett szoprán, akit idén a Halhatatlanok Társulatának örökös tagjává is választottak, gyermekkorától kezdve hegedült, később pedig brácsára váltott. Általános iskolai énektanára figyelt fel a hangjára, és a legendás Berdál Valériához irányította Szegedre. „Valika ragaszkodott hozzá, hogy a hangszeres zenélést is folytassam, hiszen nagyon fiatal voltam, így tizenhét éves koromig párhuzamosan brácsáztam és énekeltem.” Diplomáját a Zeneakadémián szerezte, majd bekerült a Wiener Staatsoper operastúdiójába, karrierje Bécsből indult el igazán. 1992-ben Lipcsébe szerződött, később a kölni operaház tagja lett. Repertoárja ez idő alatt bővült ki az olasz operákkal, a *Pillangókisasszonytól* az *Aidáig* számos előadásban fellépett.

Közben az USA-ban is bemutatkozott Tosca, Nedda és Minnie szerepében. „Amerikába úgy jutottam el, hogy a seattle-i opera igazgatója lekérte a repülőjét, beült a kölni operába, ott hallott Puccini Köpenyében, és utána felkért Toscát énekelni.” Amerikai fellépéseit egy nagy sikerű koncerttel

koronázta meg a New York-i Avery Fisher Hallban. Japánban és Kínában is többször járt, a Pekingi Opera megnyitóján ő alakította a Grófnét a Wiener Staatsoper *Figaro házassága*-előadásában.

A külföldön töltött tizenhárom év alatt a nemzetközi zenei élet legnevesebb rendezőivel és karmestereivel dolgozott együtt, például Claudio Abbadóval és Peter Konwitschnyvel. Hazatérve egy új repertoárba, a szláv operákba kóstolhatott bele, de a legnagyobb élményt a Richard Strauss-operák jelentették számára. „Világéletemben Marschallin szerettem volna lenni *A rózsalovagban*, és megadott. Imádom Richard Strausst. A doktorimat is az ő feleségéről és műzsájáról, Pauline de Ahnáról írtam. Ezenkívül a Jenőfa volt még nagyon meghatározó, a mai napig sokan ezzel a szereppel azonosítanak. Marton Évával és Vidnyánszky Attilával maradandó élmény volt együtt dolgozni” – idézi fel az énekesnő.

Pályája második felében olyan operaritkaságokban is szerepelt, mint Reimann *Lear* című operája, Prokofjev *Tüzes angyala* vagy

Rengeteg minden szükséges ahhoz, hogy ma egy pályakezdő boldoguljon. Például nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy minél több koncertje és színpadi előadása legyen a tanszéknek, mert erről a szakmáról sok mindent csak a színpadon lehet megtanulni.

Ez az új kezdeményezés a krónikus énekeshiányt hivatott orvosolni, hidat építve a vokális oktatás és az operai gyakorlat között. Olyan alap- és középfokon tanító énekmestereket keresünk mentorprogramunkba, akik az Operaház szoros szakmai támogatásával segítik a fiatal énekesek felkutatását, képzését és motiválását.

Korngold Halott városa. Az utóbbi kettőben a debreceni közönség is hallhatta.

Előadói karrierje mellett pedagógiai tevékenysége is kiemelkedő. Tíz évet tanított a Budapesti

temen, öt évet Bécsben. Jelenleg egyetemi docensként a Magánének Tanszéket vezeti a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán, ahol nagy átalakítást végzett az elmúlt években. „Úgy gondolom, nem elég, ha jól tanítunk,

ahhoz, hogy ma egy pályakezdő boldoguljon. Például nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy minél több koncertje és színpadi előadása legyen a tanszéknek, mert erről a szakmáról sok mindent csak a színpadon lehet megtanulni” – fejt ki. Nagyon jelentősnek tartja, hogy a Magánének Tanszék együttműködik a Csonkai Nemzeti Színházzal. Tavaly a Hoffmann meséiből, idén pedig A varázsfuvolából adnak elő keresztmetszetet. Nagy reményekkel beszél az együttműködések esetleges kibővítéséről például a Kodály Filharmonikusokkal, más vidéki színházakkal és művészeti intézményekkel, fesztiválokkal.

A Magyar Állami Operaházhoz is szoros szálak fűzik, énekesként és tanárként egyaránt. 2013-tól a dalszínház kinevezett énekmestereként működött, majd az Opera Nagykövetei programot vezette, alapítója volt az OperAkadémiának és (J)Összművész címmel vezetett beszélgetéseket. Nemrég egy országos tehetséggondozó kezdeményezés, az Operajt nevű program szakmai vezetését vállalta el. „Ez az új kezdeményezés a krónikus énekeshiányt hivatott orvosolni, hidat építve a vokális oktatás és az operai gyakorlat között. Olyan alap- és középfokon tanító énekmestereket keresünk mentorprogramunkba, akik az Operaház szoros szakmai támogatásával segítik a fiatal énekesek felkutatását, képzését és motiválását.”

fotó: Perjéssy Gábor

Színház- és Filmművészeti Egyetemen énekmesterként, négy évet a Szegedi Tudományegye-

emellett piacképesé is kell »tenyészteni« az énekeseket. (Vet.) Rengeteg minden szükséges

BÁTORI ÉVA ÉS DEBRECEN

2015-ben kortárs zenei énekversenyt alapított Petrovics Emil emlékére, mivel a zeneszerző neki írta utolsó művét, egy dalciklust: „Úgy vélem, ez kötelezettségeket ró az emberre”. A versenyt Debrecenben rendezik meg évente. A nemrég elhunyt zeneszerző, Csemiczky Miklós – aki szintén több dalciklusát dedikálta Bátorinak – a kezdetektől részt vett zsűritagként a versenyen. Idén a Tallér Zsófia emlékére kiírt zeneszerzői verseny győztes dala lesz a kötelező anyag, amellyel a magyar kortárs zene méltóságát kívánják támogatni.

REFLEKTORFÉNYBEN a fiatal tehetségek

A debreceni Csokonai Nemzeti Színház társulatában számos fiatal művész dolgozik, többen közülük már gyerekkoruk óta elkötelezettek a teátrum iránt. Magas szintű művészi teljesítményüket a közönség és a szakma évről évre egyaránt visszaigazolja: számos díjjal és elismeréssel büszkélkedhetnek. Közéjük tartozik Bolla Bence József, Janovicz Zsófia és Pálóczi Bence is.

Bolla Bence József debreceni születésűként már diákévei alatt többször megfordult a Csokonai Színház színpadán, valamint a Kuckó Művészanya Utcaszínház társulatában is játszott. Az Ady Endre Gimnáziumban szerzett érettségét, majd 2020-tól a Szín-

idéző Jegesmedve-díjat, amelyet minden évben olyan színésznek ítélnek oda, aki a „zord körülmények közt, vékony jégen is képes vadászni a színpadon az igaz pillanatokat”. Bolla Bence mindössze tízéves volt, amikor a színész elhunyt, de néhány előadásban még

fotó: Tóháti Szilvia Klaudia

ház- és Filmművészeti Egyetem prózai színművész szakán tanult. Az egyetem második évétől azonban felhagyott tanulmányaival, és a Csokonai Színházhoz való 2023-as szerződéséig szabadúszóként tevékenykedett. Idén ő kapta a 2010-ben elhunyt debreceni színész, Nagy László Zsolt emlékét

volt lehetősége látni őt. „Kollégái, barátai mindig hatalmas elismeréssel és szeretettel mesélnek róla, így azt gondolom, hogy ha ők méltónak tartanak az emlékére alapított díjra, az a legnagyobb visszajelzés, hogy jó úton haladok. Azon leszek, hogy megháláljam a belém vetett bizalmukat.”

A tehetséggemmel és a játékkal még hosszú éveken keresztül szeretném szolgálni a debreceni közönséget, és visszaadni azt a rengeteg mindent, amit a várostól kaptam.

REFLEKTORFÉNYBEN
a fiatal tehetségek

Janovicz Zsófia

fotó: Kalász Ákos

Janovicz Zsófia 2013-ban végzett a Debreceni Zeneművészeti Egyetemen, klasszikus ének szakon, 2015-ben pedig okleveles opera-ének-művész diplomát szerzett. A Csokonai Színház énekkarának oszlopos tagja, ő alakítja Bizet Carmen című operájában Mercédès szerepét, de a debreceni közönség láthatta már többek között *A helység kalapácsa* és a *Mágnás Miska* című előadásokban is. Janovicz Zsófia 2025-ben elnyerte a Neményi Lili-vándordíjat, amelyet minden évben a debreceni társulat egy tehetséges, fiatal énekesének ítélnek oda. A díj névadója, Neményi Lili szoprán opera-énekesnő több szálon is kötődött a városhoz, egy időben férjével, Horváth Árpáddal együtt igazgatták a Csokonai Színházat. „1994 óta számos nagyszerű művész nevét vésték már a serlegre. Rájuk nézve megtisztelő és meghatározó, hogy én lehetek a soron következő, aki megkaptam.”

*Szívvél-lélekkel azon leszek a jövőben is,
hogy a színpadon tudásom legjavát megmutatva
méltó legyek erre az elismerésre.*

Pálóczi Bence

Pálóczi Bence Debrecenben született, a színészet világával is itt, az Ady Endre Gimnázium dráma tagozatán ismerkedett meg. Ezt követően 2016-ig a Pesti Magyar Színiakadémia hallgatója volt, majd 2021-ben a Kaposvári Egyetemen szerezte meg színművész diplomáját. 2018 és 2019 között a kecskeméti Katona József Színház, 2019 és 2020 között pedig a budapesti K2 Színház társulatának volt tagja. A Csokonai Nemzeti Színházhoz diplomázása évében szerződött. 2025-ben elnyerte a Vidéki Színházigazgatók Egyesületének ösztöndíját, amelyet a vidéki teátrumokban dolgozó tehetséges, pályakezdő művészek anyagi támogatása, szakmai fejlődésük elősegítése, a fővároshoz képest korlátozottabb munkalehetőségekből adódó hátrányok kompenzálása céljából hirdettek meg.

Egyáltalán nem számítottam erre a díjra, így nagyon meglepett, amikor megkaptam. Mindenképpen arra ösztönöz, hogy van értelme folytatni.

„MI VISSZÜK VÁSÁRRRA a bőrünket estéről estére”

Már az egyetemi szakmai gyakorlatát is a debreceni színházban töltötte, szerepelt az *Ördögökben*, az *Úrhatnám polgárban*, korábban pedig a Radnóti Színház és a Freeszfe produkcióiban is, de végül Debrecenbe szerződött. Berkó Boglárkával beszélgettünk.

Szerző: Marton Éva

Itt, mint mondja, jóval nagyobb lehetősége van egy fiatalnak, mint bármely fővárosi színházban. „Játszom operettben, a *Portugálban* Masnit alakítom, és leszek még egy musicalben. Jó, hogy sok mindenben kipróbálhatom magam, rengeteget tanulok a társulattól, a rendezőktől, és közben saját magamról is tanulok.”

Egressy Zoltán legtöbbet játszott, legnépszerűbb drámája a *Portugál*. A *Katonában* mutatták be, ahol húsz évig futott, készült belőle film is. Azóta számos színház tűzte műsorára az irgácsi kis falu tragikomikus hétköznapjait a sokszor esetlenül csetlő-botló figurával. A kocsma – a játék központi

helyszíne – pultoslánya, Masni, a darab egyik legizgalmasabb karaktere. Az ő életre keltése nagyon jó színészi lehetőség.

„Örültem neki, de bennem volt a félsz is, hogy ilyen figurát még sosem játszottam. Megijedtem, hogy nem tudok megszólalni Masni hangján, nem ismerem ezt a tónust, sem azt, ahogy léteznek. Hogy mi az, amit a túlélésért megtesz, mi az, amit hárit – emlékezik vissza Bogi az első próbákra. – De hallottam ezeket a mondatokat más szájából, ismertem ilyen lányokat, akik azt mondták, hogy én nem gondolkozom azon, hogy nekem itt jó-e vagy sem.”

Masni figurája sokszor teremt komikus helyzeteket, de belülről rengeteg kétség feszíti. Az előadás rendezője, Bélai Marcel sokat segített abban, hogy közösen felépítsék Masni személyiségét. „Marci sokszor mondta, hogy ne felejtsem el, a közönségnek én nem Masni, hanem az azt eljátszó Berkó Bogi vagyok. Ez rengeteget segített.”

Akár jobb jövőt jelenthetne Masni számára a Pestről érkező fiatal srác, Bece megjelenése, kezdődő szerelmük. A magát már sokszor megégető lány már megtanult falakat építeni maga köré, de „ezt a fiút beengedi, Becén keresztül mer álmodozni. De, basszus, megint cserben hagyták. Ez volt a legnehezebb, szétválasztanom a Masnit sajnáló Bogit, és megtalálni az ő hiteles hangját.”

Az elmúlt évadban sokféle rendezővel dolgozott, külön öröm újra találkozni egykori mesterével, Novák Eszter rendezővel a *Viktória* című operettben. Mint mondja, sokat kapott tőlük, többek között azt, hogy merjen felszabadultan önmaga lenni. „Megtanultam, hogy lehetek bátor kezdő színésznőként, elmondhatom, én mit gondolok”. Hisz egy pályakezdő még keresi a helyét, tapogatózik, amikor bekerül egy új helyre, tartania kell a határokat.

„Kiszolgáltatottak vagyunk, hisz mi állunk ott a színpadon, mi viszünk vásárra a bőrünket estéről estére.”

1. Ördögök (2023/24-es évad)
| Fotó: Éder Vera

2. Portugál | Fotó: Éder Vera

3. Fotó: Gálos Mihály Samu

4. Úrhatnám polgár (2023/24-es évad)
| Fotó: Gálos Mihály Samu

Az előadásokra itt tud jegyet vásárolni:

Portugál

Függöny fel!

A CSOKONAI SZÍNHÁZ ifjúsági előadásai új hangon szólítják meg a kamaszokat

Irigylésre méltó helyzetben vannak a debreceni kamaszok, mert a Csokonai Nemzeti Színház különös figyelmet fordít rájuk: az ifjúsági repertoár előadásai egyszerre szólnak őszintén, bátran és újszerűen a felnőtté válás, a közösséghez tartozás vagy az önazonosság kérdéseiről. A Romankovics Eda színdarabjaiból készült produkciók mind azt bizonyítják, hogy a színház képes valódi párbeszédet kezdeményezni a fiatal korosztályal – nem kioktatva, hanem partnerként megszólítva őket.

Szerző: Papp Tímea

A *Nem akarok felnőni!* egy házi-buliban játszódik, ahol a tizenévesek látszólag gondtalanul ünnepelnek, mégis felszínre törnek a szorongás, a megfelelési kényszer és a magány érzései. „Az előadás diákok közreműködésével jött létre, így hitelesen mutatja meg, mit élnek meg a fiatalok a felnőtté válás küszöbén. A nézőt már a színház előterében játékokra hívjuk: interaktív

veléstudományi szakember, a Csokonai Ifjúsági Program (CSIP) vezetője.

A Para a közösségi beilleszkedés és az iskolai zaklatás témáját dolgozza fel, és azt kutatja, meddig vagyunk képesek elmenni azért, hogy elfogadjanak bennünket. „A történet egy határátlépésről szól, amelyben mindenkinek döntést kell hoznia: vállalja-e a felelőssé-

fotó: Gálos Mihály Samu

installációk szólítják gondolkodásra arról, vajon mennyire optimista a jövővel kapcsolatban. Az előadás nem ad kész válaszokat, inkább kérdez, és ezzel valódi párbeszédre hív” – világítja meg Gemza Melinda színház- és ne-

get vagy tovább hallgat. A realiztikus közeg és az életszerű párbeszéd miatt a néző könnyen magára ismer, így az előadás osztálytermi beszélgetések kiindulópontja is lehet” – teszi hozzá Melinda.

fotó: Gálos Mihály Samu

A testvérféltékenység, a versengés kerül fókuszba, a küzdőtér egyszerre valóságos és szimbolikus. Az előadást követően egy interaktív játékra hívjuk a fiatalokat, így a tíz-tizennégy éves nézőink érdeemben reflektálhatnak a látottakra.

A Káin és Ábel ringbe száll Madák Zsuzsanna rendezésében klasszikus bibliai történetet helyez kortalan, univerzális környezetbe. „A testvérféltékenység, a versengés kerül fókuszba, a küzdőtér egyszerre valóságos és szimbolikus. Az előadást követően egy interaktív játékra hívjuk a fiatalokat, így a tíz-tizennégy éves nézőink érdeemben reflektálhatnak a látottakra” – emeli ki Melinda.

E három előadás közös pontja, hogy nem kívülről, hanem belülről tekint a fiatalokra. A Csokonai Színház nem leegyszerűsíti, hanem komolyan veszi azokat a problémákat, amelyekről sokan még mindig nehezen beszélnek: a felnevelés féltelmeiről, a kirekesztésről, a családi konfliktusokról. Ezek a produkciók bizonyítják, hogy a színház ma is képes a legfontosabbra: megszólítani, kérdezni, elgondolkodtatni.

Csokonai Ifjúsági Program (CSIP)

Káin és Ábel ringbe száll

Para

Nem akarok felnőni!

fotó: Gálos Mihály Samu

A debreceni lunátikus

A Csokonai Nemzeti Színház 2025-ben – Jókai Mór születésének kétszázadik évfordulóján, a Jókai 200 emlékév keretében – olyan előadásokkal tiszteleg a szerző életműve előtt, amelyek nemcsak a debreceni ihletű írásait idézik meg, hanem egyúttal a város történelmén is végigvezetik a nézőt a török hódoltságtól a Rákóczi-szabadságharcon át egészen a 19. századig. A debreceni lunátikus december 5-től látható a Csokonai Teátrum-ban, a rendező Fábíán Péter.

„Nem mindenki tudja, hogy Jókai «A debreceni lunátikus» című elbeszélésének alapja valóság. A lunátikus diák valóban tógátusa volt a debreceni főiskolának s a harminczas évek közepe táján sok mende-mondára valót adott Debreczen czi-viseinek különös viselt dolgaival.” – írja Csűrös Ferenc a *Vasárnapi Újságban* (1906/34., 53. évfolyam), részletes leírással szolgálva Bíró Istvánról, az egykori lunátikus (holdkóros, alvajáró) diákról.

„Holdkórosságának java ideje az 1834/5. iskolai év telére esik. Ez időben estek meg rajta azok a különös dolgok, melyek az egész országban híressé tették a debreceni lunátikus diákot. Holdkóros állapotában éjszaka idején kijárt a kollégium udvarára, fölkapaszkodott a magas falkerítésre, sőt a kollégium tetejére is föl akart mászni. Mint alvajáró énekelt, szavalt, társai kérésére elmondotta a leczkét, szóval mindazon jelek mutatkoztak rajta, amiket hipnotizáltakon lehet tapasztalni, csakhogy nála önként jelentkeztek. [...] Nevezetes esete volt az, mikor Szőnyi Pál szénior ellopott pénzének tolvaját derítette ki, sőt holdkóros álmában még azt is megmondta, hová tette a tolvaj a pénzt. Ezt már nemcsak a szóhagyomány tartotta fenn. Nyoma van a diákok törvénytékének, a Szédesnek jegyzőkönyvében is.”

Debrecen Piac utca 1912

Forrás: Fortepan / Magyar Földrajzi Múzeum / Diagyűjtemény

DEBRECEN

évszázados zenekara

A Kodály Filharmonikusok Debrecen egyszerre tekint vissza évszázados múlttra és képvisel 21. századi brandet. Mostani nevét 2011-ben kapta, de hosszú ideje hazánk zenei életének meghatározó szereplője.

Szerző: Mesterházi Gábor

A zenekar az 1923-ban alapított Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar utóda, amelynek nevéből és fenntartásából a vasúttársaság a rendszerváltozáskor kiszállt, az együttes azóta az önkormányzathoz tartozik. A zenekar a még régebbi múlttal büszkélkedő Csokonai Színház rezidens zenekara, mondhatni emberemlékezet óta. A Filharmonikusokhoz 2005-ben szervezetileg is társult a Kodály Kórus, amely különösen a 2011-es márkanévváltás óta – amióta az ének- és zenekar Kodály Filharmonia Debrecen néven működik – mind több színházi szerepet vállal.

2011-ben a névadó özvegyének jóváhagyásával lett a teljes együttes neve Kodály Filharmonia Debrecen, Somogyi-Tóth Dániel azóta az együttes főzeneigazgatója, 2012 óta emellett a Csokonai Színház operatagozat vezetője is. Épp most erősítették meg tisztségében újabb öt évre, immáron negyedszer. A város zenei életében ő képviseli a folytonosságot, nem véletlen, hogy ő az egész város főzeneigazgatója. Igazi reneszánsz egyéniség, aki menedzser, karmester, zongora- és orgonaművész, emellett a repülés és a légi-fotózás szerelmese, s ezen a téren is folyamatosan hoz létre újabb vállalkozásokat és eredményeket.

Elsősorban az ő kezdeményezésére kapott a zenekar 2023-ban,

Látogasson el
a koncertjeinkre!

fotó: Derencsényi István

fennállásának százéves évfordulóján új arculatot. Az igazi változás azonban már jó évtizeddel korábban megkezdődött, amikor az együttes élére került. Ezt elsősorban a nézőszám, az előadások, műfajok, stílusok, projektek számának látványos megemelkedése jelzi. Ma a Kodály Filharmonikusok (és a Kodály Filharmonia) nemcsak Debrecenben, sőt nemcsak országszerte közismert – turnézik szerte a világban.

A történetük 1923-ban kezdődött. A MÁV hozta létre azt az amatőr együttest, amelynek életében az 1926-os év hozta az első jelentős változást: Ábrányi Emil került a zenekar élére. Ennek centenáriumát – Somogyi-Tóth Dániel elmondása szerint – jövőre megünnepeli a város. Ábrányi vezetése alatt a zenekar létszáma stabilizálódott, és már nem csak Debre-

cenben léptek fel. Később az ifjú Csenki Imre, majd a háború után Pongrácz Zoltán vette át a vezetést: az ő időszakában jelentősen megemelkedett a fellépések száma. Az együttes életében mégis leginkább a következő vezető, Rubányi Vilmos hozott maradandó változást: 1951-es kinevezése után a zenekar önálló szervezetté vált, és az Országos Filharmonia szervezésében járta az országot, illetve a Csokonai Színház operajátzásának alapegyüttesévé vált. A fejlődésben Rubányi átmeneti távozása (1954–59) okozott megtorpanást, sőt hanyatlást, de visszatérése után ismét fénykor szak következett. Rubányi 1971-es nyugdíjba vonulása után Szabó László vette át a stafétát. A rendszerváltás után – Debreceni Filharmonikus Zenekar néven – jogilag is a város együttesévé vált, vagyis azóta a város az együttes fenntartója. Karolos Trikolidis pár éve után 1992-től Kollár Imre tizenkét, Kocsár Balázs pedig hét évig volt a zenekar élén. Ekkor, 2005-ben szervezetileg egyesültek a Filharmonikusok és a Kodály Kórus, illetve hangolták össze művészeti tevékenységüket. 2011 pedig a jelenkor kezdete, az együttes nevében és vezetésében egyaránt.

Az állandó partner, a Csokonai Színház élete nem volt ennyire zökkenőmentes az elmúlt más-

fél évtizedben. Az új igazgatók új koncepciókat próbáltak megvalósítani, mindezt a tízes évek forráselvonásokkal terhelt időszakában. A vidéki operajátzás számára biztosan nem ez volt a legfényesebb időszak, a koncertélet pedig meglehetősen elhanyagolt volt. Somogyi-Tóth Dániel tehát egyrészt utóbbira koncentrált, másrészt új projekteket, új lehetőségeket keresett a város életében, új partnerekkel, köztük dr. Vadász Dániellel, akivel 2021-ben – a Covid19 árnyékában, tehát korántsem a legkedvezőbb külső körülmények között – belevágtak a Debreceni Ünnepi Játékok szervezésébe, nagy sikerrel.

Debrecen város kulturális életében most, hogy dr. Vadász Dánielt kinevezték a Csokonai Színház élére, nem csak a színház életében kezdődhet új korszak: a zenekar és a színház együttműködéséből adódóan az egész város kulturális, ezen belül zenei élete is szintet léphet. Ahogy a főzeneigazgató mondja: végre együtt van a képesség, illetve a nemzetstratégiaileg kiemelt státuszából adódó, megemelt források is rendelkezésre állnak. Remélhetjük tehát, hogy a debreceni zenés színháztársaságban is eljön az a stabilitás és kiszámíthatóság, amelyre oly nagy szüksége van a város kultúrát szerető polgárainak.

A Diótörő

ORSZÁGOS BALETT TURNÉ

2026. JANUÁR 4. 18:00

DEBRECEN

FŐNIX ARÉNA

**SZENTPÉTERVÁRI
BALETT TÁRSULATTAL**

**BOLSOJ SZÍNHÁZ
MŰVÉSZEIVEL**

Részletek és jegyvásárlás: diotorobalett.hu és kodalyfilharmonia.jegy.hu

Vezényel: Somogyi-Tóth Dániel

Közreműködik: Kodály Filharmonikusok Debrecen

Szervező: Budapesti Filharmóniai Társaság

**KODÁLY
FILHARMONIKUSOK**
1923 DEBRECEN

BUDAPESTI
FILHARMÓNIAI
TÁRSASÁG
1853

BOGÁNYI GERGELY: A zene életkor felett áll

**Bogányi Gergely
Kossuth- és Liszt-díjas
zongoraművész januárban
ad szólóestet a Kölcsey
Központban. Debreceni
élményei mellett a családi
örökségekről, az általa
kifejlesztett újgenerációs
zongora lehetőségeiről és
a zenei igazság kereséséről
beszélgettünk.**

Szerző: Ur Máté

Látogasson el
Bogányi Gergely
szólóestjére!

■ **Zenészcsaládban született. Mennyire határozta ez meg az életét?**

Meggyőződésem, hogy a sors nem véletlenül helyezi az embert egy adott közegbe. Szüleim és testvéreim is zenészek. Esetemben ez a művészettel átszőtt háttér teremtette meg az alapot ahhoz, hogy későbbiekben a lehető legegyszerűbb úton juthassak el a zene esszenciájának megértéséhez.

■ **A testvérek között hogyan valósul meg a közös munka, a művészi kommunikáció?**

Nemhogy a versengés, a rivalizálás hiányzik a mi kapcsolatunkból, de egyenesen a legmagasabb szintű zenei kommunikáció a jellemző ránk. Ugyanazt a zenei nyelvet beszéljük, amely a legértékesebb művek megértésére és mély átélésére fókuszál.

■ **Január 6-án, a születésnapjához közel ad szólóestet Debrecenben. Milyen a kapcsolata a várossal, a közönséggel?**

Már akkor felléptem itt, amikor a mai Kodály Filharmonikusok még Debreceni Filharmonikus Zenekarként működött, gyermekként pedig ott voltam azon a Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen, amelyen 1984-ben édesapám, Bogányi Tibor kórusa ért el kiemelt helyezést. Szeretek Debrecenben koncertezni és most is nagyon várom a fellépést.

■ **Milyen műsorral készül?**

Alapvetően Chopin-műveket fogok játszani, de az utóbbi időben kialakult szokás szerint a közönség is kérhet majd darabokat. Ez egy nagyon izgalmas játék, inspirációt és frissességet ad az estének. Legutóbb egy ilyen alkalommal valamiért az egész koncert előtt a szerző op. 62-es H-dúr noktürnje járt a fejemben, amikor pedig a közönséghez fordultam, ez a darab volt az első kérés.

■ **Bogányi-zongorán játszik majd?**

Amikor tehetem, a Bogányi-zongorát választom. Egy olyan konstrukciót alkottunk meg, ami nagyon magas minőséget képvisel. Kicsit olyan, mintha az ember egy sportautóba ülne át. Tiszteletben tartom a tradíciót, de azt hiszem, hogy már hozzászoktam és egyre kevésbé nyúlok más hangszerhez.

■ **Az év elején egy másik koncerten is fellép, ahol tanítványok, barátok köszöntik majd a nyolcvanadik születésnapját ünneplő Baranyay Lászlót. Mí az az alapvető művészi, emberi útravaló, amit kapott tőle?**

Az élet nagy kegyének tartom, hogy a tanítványa lehettem. Azt hiszem, nélküle ma nem lennék ilyen elszánt a zenei igazság keresésében és annak megtalálásában. Az ő páratlan zeneisége, tisztánlátása és műveltsége jelölte ki számomra az utat.

fotó: Hegedűs Bence

■ **Ön milyen felelősséget érez a tanításban?**

A legfontosabb az előbb említett zenei igazság közvetítése, egy-egy zeneszerző saját hangja, világa hitelességének a felmutatása. Ezek olyan, kevésbé megfogható finomhangolások, amikre a mai világban, ha van is igény, sokszor idő nincs, pedig ha a látótérbe kerül, a fiatalok azonnal felismerik, felfigyelnek rá.

■ **Harminc éve már, hogy első díjat nyert a Budapesti Nemzetközi Liszt Ferenc Zongoraversenyen. Hogyan változott a kapcsolata a liszti életművel?**

Ha Liszt zenéjéről van szó, nem válogatok. Már fiatalkoromban is szerettem nemcsak a korai, de a kései műveket is, egyszerűen arról szó, hogy meg kellett volna érnem a repertoár bizonyos

darabjaihoz. A zene szellemisége számomra életkor felett áll.

■ **És Chopin, amiből a koncerten is válogat? Egykor lemezre vette a szerző összes, zongorára írt művét.**

Közel húsz napot éltem meg úgy, hogy egyedül voltam, és tudtam, hogy az örökkévalóságnak kell alkotnom. Maradandót akartam létrehozni, s éppen az erre való törekvés mutatott rá, hogy én magam nem vagyok, és nem is lehetek tökéletes. Utólag azért elégedett vagyok, de akkoriban ezt nem így éltem meg.

■ **A repertoárja folyamatosan bővül, az utóbbi időben saját kompozíciókkal is. Mi az, ami még kimaradt az életéből?**

Igaz az a mondás, hogy egy egész

élet is kevés a zongorairodalom legcsodálatosabb remekműveinek eljátszására. Hogy csak néhányat említsek, számos Bach- vagy például Rachmaninov-mű van, amit még szeretnék megtanulni, az utóbbi időben ugyanakkor a zeneszerzés felé fordult az életem. Ez most számomra a legkomplexebb és a legnagyobb kihívást jelentő feladat, és azt érzem, hogy a pályám jelenlegi szakaszában ebben a formában tudok a legtöbbet adni a közönségnek.

■ **Most is dolgozik valamin?**

Egy kevésbé ismert szent élete, Szent Filoména legendája foglalkoztat már hosszú ideje. Ennek kapcsán egy nagyzenekari mű van előkészületben, amelynek szintén januárban lesz a bemutatója.

forrás: Kodály Filharmonikusok

KARÁCSONYI KONCERT

Karácsony közeledtével **Somogyi-Tóth Dániel** vezetésével hív lélekemelő utazásra a **Kodály Filharmonia** két együttese. Előadásukban két korszakos zseni, Vivaldi és Mozart jól ismert művei szólalnak meg. A koncertet Vivaldi *A tél* című f-moll hegedűversenye nyitja, amelyet az olasz barokk mester egyik legismertebb egyházi műve, a d-moll hangnembű *Gloria* követ. A program második felét a zeneirodalom egyik legismertebb kompozíciója, Mozart C-dúr *Koronázási miséje* vezeti fel. Az ünnepélyes, mondhatni fényűző hangvételű hattételes mű csúcspontja egyértelműen a szopránáriára írt bensőséges *Agnus Dei*, amit gyakran önálló koncertdarabként is előadnak. Az estet a szerző utolsó befejezett alkotásainak egyike, az 1791 júniusában komponált, rövid egyházi kórusmű, az *Ave verum corpus* zárja.

Varázsfuvola

fotó: Kiss Lóránt

A *Varázsfuvola* minden kétséget kizáróan nemcsak a mozarti életmű, de a világ operairodalmának talán legismertebb alkotása. Az 1791-ben Bécsben bemutatott darabból - amelynek szövegvét Csokonai Vitéz Mihály és

debreceni tanítványai fordították először magyarra - népszerűsége okán már a 18-19. század fordulóján számos hangszeres átírat készült, hogy szalonokban és főúri udvarokban is, kisebb apparátussal ugyan, de elő lehessen adni. A **Kodály Filharmonikusok** koncertjén ezúttal a Sieber-féle vonószekari átírat és az eredeti partitúra alapján Bényi Tibor által készített instrumentális feldolgozás szólal meg, amely nemcsak önálló művészi értékkel bír, de új dimenziókat is nyit Mozart zenéjében.

fotó: Lars Igesund

EMLÉKEZÉS és extázis

Ezúttal **Peter Szilvay** áll a **Kodály Filharmonikusok** élén, koncertjük gerincét pedig Liszt és Respighi művei képezik. Liszt Ferenc 1849 októberében komponált monumentális zongoraművet a magyar forradalom és szabadságharc tragédiájának emlékére. A fájdalmas sirtót és hősi indulót is magában foglaló drámai zongoradarab, a *Funérailles a Költői és vallásos harmóniák* című ciklus kiemelkedő darabja, amit később az a Farkas Ferenc írt át nagyzenekarra, aki a *Római ünnepek* című kompozíciót jegyző Ottorino Respighi tanítványa volt. Az 1928-ban keletkezett szimfonikus költemény a híres „római trilógia” utolsó darabja, amely a maga grandiózusságával az ókori Róma jelentős eseményeit állítja középpontba.

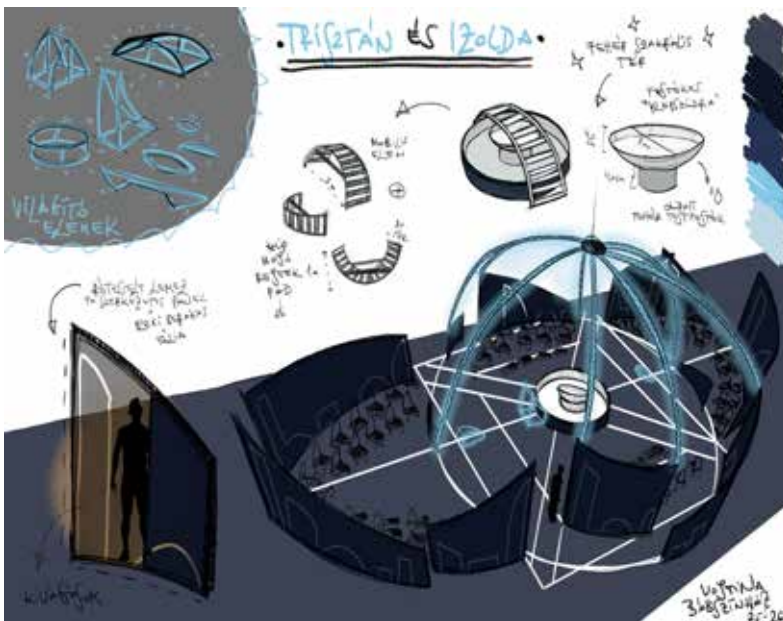
fotó Hartványi Panna

Vitéz László sosem látott KALANDOKBA BONYOLÓDIK

Vitéz László a magyar vásári kesztyűsbáb-játszás ikonikus karaktere, akit **Nagy Orsolya** friss, díjnyertes darabjában kiléptet a megszokott komfortzónából, és egy telepordoboz segítségével hét kontinensre küld. A *Vitéz László és a Halál hét leckéje* **Veres András** rendezésében két virtuóz színésszel, Dömötör Anna Viktóriával és Hajdú Péterrel készül. A látványvilágban hét tervező, Boráros Szilárd, Hoffer Károly, Maróthy Anna Zorka, Sipos Katalin, Michac Gábor, Mátravölgyi Ákos és az őket összefogó **Grosschmid Erik** reflektál a különböző kultúrákra, a közöttük levő különbségekre és az egymásra való kölcsönhatásukra. De az otthon mégiscsak a paraván jelenti, amely megidéri Kemény Henrik egykori népligeti bódéját...

TRISZTÁN ÉS IZOLDA legendája új életre kel

Februártól a középkor legszívszorítóbb szerelmi története, a kötelesség és a mindent elsöprő szenvedély örök harca elevenedik meg a színpadon. Vajon mi az erősebb: az ígélet, a becsület, vagy az a szenvedély, amely lánggra lobbantja a világot? A rendezőre, **Kovács Domokosra** jellemzően a különleges, bábos és fizikai színházi elemeket egyaránt használó előadás a szereplők belső folyamataira összpontosít, amit költői szöveg, letisztult tér, egyszerre klasszikus és kortárs zenei világ és intim színészi jelenlét árnyal.

fotó: Csatáry-Nagy Krisztina

Egész évadban SZÜLETÉSNAPO!

A december 19-i gálán a Vojtina Bábszínház ötvenedik születésnapja alkalmából ünnepli a művészeket, akik az elmúlt évtizedekben velük dolgoztak, és természetesen ünnepli többgenerációs közönségét is. Rendeztek rajzpályázatot, visszatekintettek **Asbóth Anikó** nem mindennapi bábművészi és színházvezetői pályájára, az évad eddigi kiállításain a társulat legfiatalabbjai mutatkozhattak be, a tárlatsorozat pedig hamarosan folytatódik. Sőt, előkészületben van egy film, valamint a színháztörténeti sorozat újabb kötete az elmúlt öt évről. A gyereknapi MOST fesztiválra érkeznek a magyar bábművészet új irányait reprezentáló előadások, az *Itt a vége!* pedig júniusban zárja az ünneplést.

Csoda a Vojtina műhelyében

A Vojtina Bábszínház műhelyében párhuzamosan két előadás előkészületei zajlanak. A *Vitéz László* és a *Halál hét leckéje* klasszikus kesztyűs játék lesz, a műhelynek mégis izgalmas kihívás, hiszen hét tervező alkotta meg a kontinenseken átívelő látványvilágot. A bábok két részből állnak: az egyedileg, a színészek kezére szabott, egyelőre még fehér kesztyűalapról, illet-

ve az öltözetből, amelyhez a textíliákat vagy a színben, anyagban igen széles választási lehetőséget kínáló raktárból, vagy különleges esetben üzletből szerzik be, de ha kell, festenek is; valamint a súlya, puhasága és érzetmentessége miatt a bábosnak és a bábkészítőnek is ideális hársfából faragott fejből. Aki azt gondolja, kis báb – kis gond, nem is téved-

hetne nagyobb, hiszen itt nem a méret, hanem a mechanika a lényeg, a tervezők pedig hajlamosak a turpisságra... Ami a *Trisztán* és *Izoldára* is igaz: a klasszikus értelemben kevésbé bábos, mégis sok szereplőt felvonultató előadás karakterei ugyan geometriai formákból állnak össze, a csoda viszont a fény által – és a műhelynek köszönhetően – történik meg.

Híd múlt és jövő között

Láposi Terkát a sors és a szakmai hivatás fokozatosan kötötte össze a báb műfajával: a debreceni Vojtina Bábszínházzal összefonódó története nem egy hirtelen lángra lobbanó szerelem, hanem egy organikusan építkező, elkötelezett kapcsolat meséje.

Szerző: Papp Tímea

Terka első, „szikrázó”-nak nevezett találkozása a színházzal még a '80-as években, főiskolásként történt. Tanára, Pap Gábor művészettörténész elemezte a társulat készülő előadásához a *Szépen zengő pelikánmadár* című népmesét, ő pedig főiskolás vendégként ült a hátsó sorban, és megérezte a mesék és a bábszínház világának mélységét és tágasságát. A kapcsolat szoros maradt: tanítóként maga is vezetett bábcsoportot, méghozzá azt a Lúdas Matyi csoportot, amivel „belépett a Vojtina örökségébe”.

A harmadik, igazán meghatározó szakasz 1991-ben kezdődött, amikor a bábszínházat vezető Szabó Tibor felkérte, hogy készítsen nekik interaktív, népzeneire, néptánra és népi bábjátékra épülő foglalkozásokat, amelyekből az évek alatt kiforrt a magyar folklórból, ünnepeinkből táplálkozó, gazdag tartalmú és módszertanú, részvételre hívó Játszószínház. Terka gondolkodásmódját a nyitottság, a hagyományok tisztelete és azok 21. századi lehetőségek közötti megtartása jellemzi. Úgy fogalmaz: széteső világunkban a bábszínház meg tudott maradni egyfajta „biztonságos közegnek”, a közösségi létezés helyének, „fészeknek”, ahol a legkisebbek és az őket kísérő felnőttek is sorvezetőt találhatnak maguk és a világ értelmezéséhez.

Ám Terka nem csupán ízig-vérig pedagógus, folklorista, de teat-

rológus is, ezáltal a Vojtina sem csupán a helyi bábosmúlt folyamatos építése és gondozása mellett elkötelezett: Kemény Henrik hagyatékának befogadása a bábszínházat, Debrecen városát, de nemzeti kincsként a magyar és a nemzetközi bábtörténetet is gazdagítja. Épp ezért a felelősség sem súly, hanem – ahogy kiemeli – megtiszteltetés és dicsőség.

A bábszínház meg tudott maradni biztonságos közegnek.

1998-ban mondott igent a főállású vojtinás létre. „A nevetek, címkéket nem kerestük soha” – jegyzi meg, de rajztanári hivatása révén tervezett látványt, majd lett művészeti vezető és igazgatóhelyettes. 2026. január 1-jétől pedig Láposi Terka vezeti a Vojtina Bábszínházat. Ahol nem elfelejtve a klasszikus alapokat, de folytatódik a kortárs báb- és színházművészet különböző formanyelvei iránti nyitás és a kísérletezés. „Tanuljunk egymástól!” – fogalmazza meg szakmai és emberi ars poeticáját. És kiemelt hangsúlyt kap a fenntarthatóság, az újrahasznosítás, valamint erősödnek a koprodukciók. A feladatban azonban Terka nem magára gondol. Úgy fogalmaz: a következő öt évben azt szeretné megalapozni, hogy őt követően a fiatalok „törésmentesen vehessék át a stafétát”.

Szabó Magda – Egressy Zoltán – Kardos Tünde

TÜNDÉR

VALVA

zenés mesejáték két felvonásban

plakátterv: Kónya Ábel
fotó: Kalász Ákos

Rendező: Halasi Dániel

JÁTSSZÁK

Szép Evelin | Horváth Julianna | Vranycz Artúr |
Kránicz Richárd | Pál Hunor | Balázs-Bécsi Eszter |
Dánielfy Zsolt | Oláh Zsuzsa | Bolla Bence József |
Vékony Anna | Komlódy Márk | Kókai Péter |
Kovács Boglárka | az Ady Endre Gimnázium és
a Kossuth Lajos Gimnázium diákjai (Debrecen)

Díszlettervező: Mátravölgyi Ákos
Jelmeztervező: Michac Gábor
Koreográfus: Fosztó András
Zeneszerző: Monori András

www.csokonaiszinhaz.hu

Ügyelő: Nagy Fruzsina | Sűgő: Góz Adrienn
Rendezőasszisztens: Laczó Zsuzsa / Ozoroczki Erika

A **160**
debreceni
színház
jubileumi
évada

PREMIER

CSOKONAI FÓRUM
2025. NOVEMBER 28.

plakátterv: Kónya Ábel

Martin McDonagh
A KRITIKUS

FEKETE
KOMÉDIA
Rendező:
Hargitai Iván

JÁTSSZÁK

Csata Zsolt | Majzik Edit | Wessely Zsófia |
Pál Hunor | Hajdu Imelda |
Bolla Bence József | Kránicz Richárd |
Garay Nagy Tamás | Oláh Zsuzsa

VARRÓ DÁNIEL FORDÍTÁSÁBAN

Díszlettervező: Horesnyi Balázs | Jelmeztervező: Papp Janó | Zeneszerző: Kémenczy Antal

Ügyelő: Nagy Fruzsina | Sűgő: Kató Anikó | Rendezőasszisztens: Sóvágó Csaba

www.csokonaiszinhaz.hu

www.instagram.com/csokonai_szinhaz/

www.facebook.com/csokonaiszinhaz

www.youtube.com/@CsokonaiSzinhazOFFICIAL

www.tiktok.com/tag/csokonaiszinhaz

A 160
debreceni
színház
jubileumi
évada

